

p30konkor.com

عنوان آزمون : جامعه شناسی ۱۲ درس ۳

زمان آزمون :

تاریخ برگزاری

نام و نام خانوادگی :

پایه تحصیلی :

نام دبیر :

ردیف	لطفاً پاسخ سوالات را روی همین برگ بنویسید	بارم
۱	چرا در اوایل قرن نوزدهم میلادی، صرفاً تبیین‌های تجربی به رسمیت شناخته می‌شد؟ پاسخ: ۱ به دلیل محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۳
۲	چرا جامعه‌شناسان از هنرآشنایی‌زدایی استفاده می‌کنند؟ پاسخ: ۱ برای شناختن نظم (ص ۲۰)	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲
۳	پیامد یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه بر انسان چیست؟ ۱ جامعه محصول و مخلوق کنش‌های انسان‌هاست. ۲ انسان‌ها به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل می‌یابند. ۳ انسان‌ها با سایر موجودات طبیعی تفاوت‌های بنیادی دارند. ۴ انسان‌ها بر جامعه مسلط شدند و جامعه مغلوب انسان شد. پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۲۹)	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲
۴	به چه علت جامعه‌شناسان شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی مانند ماشین و بدن انسان را برجسته می‌کنند؟ پاسخ: ۱ موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی (ص ۲۷)	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۵	اگر جامعه را همچون طبیعت تصور کنیم و آنرا دستاوردی انسانی ندانیم، فقط از کدام دانش می‌توان استفاده کرد؟ ۱ دانش عمومی ۲ دانش علمی ۳ دانش ابزاری ۴ ذخیره دانشی پاسخ: ۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۲۹)	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱
۶	نظم اجتماعی نتیجه چیست؟ پاسخ: ۱ نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم. (ص ۲۱)	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱

۷	چگونه نظم‌های پنهان و شگفت‌انگیز زندگی انسان کشف می‌شود؟ سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱ پاسخ: ۱ با هنر آشنایی‌زدایی (ص ۲۱)
۸	هر عبارت به کدام ویژگی جامعه‌شناسی تبیینی اشاره دارد؟ الف) پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی (.....) ب) پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی (.....) سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰ پاسخ: ۱ الف) روش جامعه‌شناسی تبیینی ب) هدف جامعه‌شناسی تبیینی (ص ۲۷)
۹	هنر جامعه‌شناسان برای شناخت نظم در کنار بی‌نظمی چه نام دارد؟ ۱ افول معانی ۲ آشنایی‌زدایی ۳ رکود اراده‌ها ۴ خلاقیت‌زدایی سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰ پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۲۱)
۱۰	هر عبارت به کدام ویژگی جامعه‌شناسان تبیینی اشاره دارد؟ الف) حس و تجربه (.....) ب) پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی (.....) سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰ پاسخ: ۱ الف) روش جامعه‌شناسی تبیینی (ص ۲۷) ب) هدف جامعه‌شناسی تبیینی (ص ۲۷)
۱۱	در رویکرد جامعه‌شناسی تبیینی تفاوت میان جوامع چگونه است؟ سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰ پاسخ: ۱ تفاوت کمی (ص ۳۰)
۱۲	جامعه‌شناسی برای شناختن نظم چه می‌کنند؟ سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰ پاسخ: ۱ جامعه‌شناسان برای شناخت نظم از امور آشنا و مانوس آشنایی‌زدایی می‌کنند. (ص ۲۰)
۱۳	در رویکرد جامعه‌شناسی تبیینی تفاوت میان جوامع چگونه است؟ سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰ پاسخ: ۱ تفاوت کمی (ص ۳۰)
۱۴	هر عبارت به کدام ویژگی جامعه‌شناسان تبیینی اشاره دارد؟ الف) حس و تجربه (.....) ب) پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی (.....) سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰ پاسخ: ۱ الف) روش جامعه‌شناسی تبیینی (ص ۲۷) ب) هدف جامعه‌شناسی تبیینی (ص ۲۷)

۱۵	<p>«خداوند، معبود من، دوستت دارم. بارها تو را دیدم و حس کردم، نمی‌توانم از تو جدا بمانم. بس است، بس. مرا بپذیر، اما آن‌چنان که شایسته تو باشم.» این متن، بخشی از وصیت‌نامه کدام شهید است؟</p> <p>۱) حاج قاسم سلیمانی ۲) سیدجمال کمالی ۳) همت ۴) آیت الله صدوقی</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.</p>
۱۶	<p>این رویکرد که جامعه‌شناسی را در زمره دانش‌های تجربی و ابزاری قرار می‌دهد با نام جامعه‌شناسی شناخته می‌شود.</p> <p>۱) تبیینی ۲) تفسیری ۳) تفهمی ۴) انتقادی</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.</p>
۱۷	<p>جامعه‌شناسی پوزیتیویستی، نظم اجتماعی را براساس چه مناسباتی توضیح می‌دهد؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱) براساس مناسبات بیرونی توضیح می‌دهد و این روابط و مناسبات را مبتنی بر قرارداد، نفع، ترس و اجبار می‌داند. افراد جامعه براساس نوعی قرارداد، قواعد و مقرراتی را که نفع آن‌ها را تأمین می‌کند و از آن‌ها در برابر آسیب‌ها محافظت می‌نماید، می‌پذیرند.</p>
۱۸	<p>بین انسان‌ها و موجودات طبیعی تفاوت‌های وجود دارد.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱) بنیادی</p>
۱۹	<p>قوانین مشترک در زندگی انسان‌ها و موجودات طبیعی و شناسایی آن، چه توانایی را به انسان داده است؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱) بی‌شک انسان نیز مانند موجودات طبیعی، ویژگی‌های مادی و حسی دارد. به همین دلیل در برخی موارد بر زندگی انسان و موجودات طبیعی، قوانین مشترکی حاکم است. ما با شناسایی این قوانین، قدرت دست‌کاری در آن‌ها برای بهبود بخشیدن به آن‌ها را به دست می‌آوریم.</p>
۲۰	<p>جامعه‌شناسان پوزیتیویستی، تفاوت میان جوامع را چه نوع تفاوتی می‌دانند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱) این جامعه‌شناسان جامعه را صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده می‌دانند و تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کمی می‌دانند. از نظر آن‌ها برخی جوامع از برخی دیگر پیچیده‌ترند، در رفع نیازهای خود تواناترند و به همین دلیل پیشرفته‌ترند.</p>

۲۱	<p>جامعه‌شناسان پوزیتیویست، مسیر جوامع را در تاریخ چگونه توصیف می‌کنند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ آن‌ها گمان می‌کنند که همهٔ جوامع، مسیر یکسانی به سوی پیشرفت طی می‌کنند و از جوامع ساده به جوامع پیچیده تبدیل می‌شوند. در حالی که واقعیت این است که انسان‌ها می‌توانند جوامع و تاریخ‌های گوناگونی را پدید آورند.</p>
۲۲	<p>جامعه‌شناسان پوزیتیویست که می‌خواستند انسان را بر جامعه مسلط کنند، او را ساختند.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ مغلوب جامعه</p>
۲۳	<p>انسان در دیگاه پوزیتیویستی، چگونه موجودی دانسته می‌شود؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ انسان در دیدگاه پوزیتیویستی، صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات طبیعی دانسته می‌شود. در حالی که انسان‌ها با موجودات طبیعی، تفاوت بنیادی دارند.</p>
۲۴	<p>اگر جامعه را همچون طبیعت تصور کنیم و آن را دستاوردی انسانی ندانیم، قادر به انجام چه کار ی خواهیم بود؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ اگر جامعه را واقعیتی بیرونی تصور کنیم و آن را همچون طبیعت بدانیم، در آن صورت ما فقط می‌توانیم از دانش‌های ابزاری خود استفاده کنیم و جامعه و پدیده‌های اجتماعی را بشناسیم، اما قادر نخواهیم بود تغییری بنیادین در جامعه به وجود آوریم.</p>
۲۵	<p>یکسان دانستن طبیعت و جامعه، موجب تقلیل انسان به چه چیزی می‌شود؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل می‌دهد، در حالی که جامعه برخلاف طبیعت، محصول و مخلوق کنش انسان‌هاست و بود و نبود آن وابسته به انسان است.</p>
۲۶	<p>رونق اقتصادی و نظم اجتماعی آمریکا بعد از جنگ جهانی دوم، موجب شد چه عاملی مورد توجه جامعه‌شناسان آمریکایی قرار گیرد؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ پس از جنگ جهانی دوم، رونق اقتصادی و نظم اجتماعی آمریکا که از پیامدهای ویرانگر جنگ در امان مانده بود، سبب شد تا بار دیگر تصور عمل کردن جامعه همانند یک ماشین پیشرفته مورد توجه عده‌ای از جامعه‌شناسان آمریکایی قرار گیرد.</p>

۲۷	<p>ماشین و بدن انسان براساس چه قوانینی عمل می‌کنند؟ و چگونه می‌توانیم این پدیده‌ها را کنترل کنیم؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ براساس قوانین طبیعی عمل می‌کنند. طبیعت بیرون و مستقل از ماست. تلاش برای شناخت قوانین طبیعت به هیچ وجه این قوانین را تغییر نمی‌دهد. ما فقط می‌توانیم این قوانین را بشناسیم و با استفاده از علوم طبیعی، در پدیده‌هایی مانند ماشین و بدن، تغییراتی ایجاد نماییم و آن پدیده‌ها را کنترل کنیم.</p>
۲۸	<p>جامعه‌شناسان پوزیتیویست در استفاده از فرمول علم فیزیک و علوم طبیعی در جامعه‌شناسی، چه نظری دارند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ آن‌ها معتقد بودند، همان‌طور که فرمول‌های فیزیک می‌توانند نظم میان اجزای یک خودرو را نشان دهند، جامعه‌شناسی نیز باید بتواند به فرمول‌هایی برای توضیح نظم اجتماعی دست پیدا کند و همان‌گونه که علوم طبیعی شناخت و کنترل طبیعت را برای ما ممکن ساخته است، جامعه‌شناسی نیز باید شناخت و کنترل جامعه و برقراری نظم اجتماعی را ممکن سازد.</p>
۲۹	<p>بی‌نظمی اجتماعی جوامع اروپایی در قرن ۱۸ میلادی، موجب مطرح شدن چه نظریاتی از سوی جامعه‌شناسان اروپایی شد؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ بی‌نظمی اجتماعی جوامع اروپایی در قرن ۱۸ میلادی، باعث شد تا این جوامع به دنبال راه چاره‌ای برای بازگرداندن نظم به جامعه باشند. موفقیت علوم طبیعی در شناخت و کنترل طبیعت، در این بی‌نظمی اجتماعی قابل توجه بود. از این رو عده‌ای از جامعه‌شناسان اروپایی نظریاتی مطرح کردند و در آن نظریات بر یکسانی نظم اجتماعی و نظم طبیعی تأکید نمودند و نتیجه گرفتند جامعه را می‌توان با همان روش‌های علوم طبیعی شناخت و کنترل کرد.</p>
۳۰	<p>کدام دانشمند با روش پوزیتیویستی می‌خواست مجرم بودن یا نبودن را با مشاهده ویژگی‌های جسمی تشخیص دهد؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ لمبروزو.</p>
۳۱	<p>این تصور از جامعه و نظم اجتماعی که علوم طبیعی را الگوی خود می‌داند به جامعه‌شناسی مشهور است.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ پوزیتیویستی</p>
۳۲	<p>دو پدیده «هم‌تغییر» را توضیح دهید.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ گاهی تغییر در یک پدیده اجتماعی با تغییر در پدیده دیگر همراه است. این دو پدیده را هم‌تغییر می‌گویند. یعنی می‌توان تغییرات یکی از آن‌ها را به کمک تغییرات دیگری توضیح داد. برخی از این هم‌تغییرها قابل مشاهده‌اند و می‌توان آن‌ها را با روش کمی و آماری مطالعه کرد.</p>

۳۳	<p>چرا عده‌ای از جامعه‌شناسان علاقه‌مند شدند تا نظم جامعه را همانند نظم میان اعضای بدن یا اجزاء ماشین بدانند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ به علت موفقیت دانشمندان علوم طبیعی در استفاده از دانش‌های تجربی، عده‌ای از جامعه‌شناسان علاقه‌مند شدند تا شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی همچون ماشین و بدن انسان را برجسته کنند و نظم جامعه را همانند نظم میان اعضای بدن یا ماشین بدانند.</p>
۳۴	<p>«نظام اجتماعی» چگونه می‌تواند خود را در بلندمدت حفظ نماید؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ نظام اجتماعی همانند یک موجود زنده تلاش می‌کند با تغییر خود و محیط، نیازهای خود را تأمین کند و خود را در بلندمدت حفظ نماید.</p>
۳۵	<p>امروزه، کدام کشورها به خاکستری شدن جمعیت دچارند؟ و این به چه معناست؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ امروزه اکثر کشورهای صنعتی به خاکستری شدن جمعیت دچارند. جمعیت بالای ۶۵ سال روبه افزایش است و این کشورها را با چالش‌هایی روبه‌رو خواهد ساخت.</p>
۳۶	<p>دو نمونه از تغییراتی که نظام اجتماعی در محیط و در خود ایجاد می‌کنند، نام ببرید.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ برداشت روزافزون از منابع تجدیدناپذیر - رشد جمعیت</p>
۳۷	<p>نظام اجتماعی نیز با نظم ارتباط دارد. نظام اجتماعی یک ساختار اجتماعی است.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ پویا</p>
۳۸	<p>منظور از پویا بودن «نظام اجتماعی» چیست؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ منظور از پویا بودن نظام اجتماعی این است که بخش‌های مختلف آن بر یک‌دیگر اثر می‌گذارند و از یک‌دیگر اثر می‌پذیرند. نظام اجتماعی هم می‌تواند در خود تغییراتی به وجود آورد و هم می‌تواند در محیط خود تغییراتی ایجاد کند.</p>
۳۹	<p>ساختار اجتماعی را در چه گروه‌هایی بهتر می‌توان دید؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ در گروه‌های رسمی مانند سازمان‌ها بهتر می‌توان دید. در هر سازمانی حقوق و تکالیف مربوط به هر نقش و چگونگی روابط میان اعضا مشخص است.</p>

<p>ساختار اجتماعی در نیروی دریایی، چه نوع ساختاری است؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ سنگ بنای نیروی دریایی تیم آتش است. تیم آتش متشکل از سه تفنگدار و یک فرمانده تیم است. نقش مربوط به هریک از این پایگاه‌ها، میزان اقتدار فرمانده، ارتباط این سه نفر با یکدیگر و با فرمانده مشخص گردیده است. تیم‌های آتش در جوخه‌ها متشکل می‌شوند. جوخه‌ها دسته‌ها، دسته‌ها گردان‌ها، گردان‌ها هنگ‌ها، هنگ‌ها لشکرها و لشکرها نیروی دریایی را می‌سازند.</p>	۴۰
<p>«ساختار اجتماعی» را تعریف کنید.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی، ساختار اجتماعی نامیده می‌شود. ساختار اجتماعی چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف است.</p>	۴۱
<p>قواعد اجتماعی از طریق با هم مرتبط و سازگار می‌شوند.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ ساختار اجتماعی</p>	۴۲
<p>«نظم اجتماعی» در نتیجه چه قواعدی برقرار می‌شود و چه اموری را امکان‌پذیر می‌نماید؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم. نظم یعنی قرار گرفتن هر پدیده در جای خود. جای پدیده‌ها را همین قواعد تعیین می‌کنند. نظم اجتماعی پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌نماید، باعث می‌شود که شما بدانید می‌توانید چه توقعات و انتظاراتی از دیگران داشته باشید.</p>	۴۳
<p>به گفته «گیدنز» جامعه‌شناس، صدای اذان برای گردشگران غربی کشورهای مسلمان و ساکنان محلی چگونه به نظر می‌رسد؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ به گفته گیدنز، گردشگران غربی وقتی برای نخستین بار از یک کشور مسلمان دیدن می‌کنند از صدای اذان که روزی پنج مرتبه از مناره‌ها به گوش می‌رسد، شگفت‌زده می‌شوند. این صدای زیبا و گیرا برای اکثر غربی‌ها نامأنوس اما برای ساکنان محلی جزئی از زندگی روزمره است.</p>	۴۴
<p>چه زمانی در جامعه، حوادثی خلاف قواعد رخ می‌دهند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم، برقرار می‌شود، اما گاهی دیگران مطابق انتظار رفتار نمی‌کنند و حوادثی خلاف قواعد رخ می‌دهند.</p>	۴۵

۴۶	<p>در زندگی ما انسان‌ها نظم‌های پنهان و شگفت‌انگیزی وجود دارد که با هنر از امر مأنوس، می‌توان آن‌ها را کشف کرد.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ آشنایی‌زدایی.</p>
۴۷	<p>چرا در زندگی روزمره، بی‌نظمی بیشتر از نظم به چشم می‌آید؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ در زندگی روزمره، دانش‌آموزی که دیر به مدرسه می‌آید، یا راننده‌ای که سبقت غیرمجاز می‌گیرد، پزشکی که بیماران خود را در مطب منتظر می‌گذارد، بیشتر به چشم می‌آیند در حالی که نظم‌ها از نظر پنهان هستند و کمتر به چشم می‌آیند.</p>
۴۸	<p>«آشنایی‌زدایی» از امور آشنا توسط جامعه‌شناسان به چه معناست؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ ما نمی‌توانیم نظم را مشاهده کنیم به دلیل آنکه به نظم عادت کرده‌ایم. جامعه‌شناسان برای شناختن نظم، از امور آشنا مأنوس، آشنایی‌زدایی می‌کنند. یعنی از دید یک فرد غریبه به موضوعات آشنا و روزمره اطراف خود نگاه می‌کنند و در کنار بی‌نظمی، نظم را می‌شناسند.</p>
۴۹	<p>چرا در مکان‌های عمومی مانند ورزشگاه، ما بی‌نظمی را بیشتر می‌بینیم؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ با آنکه در ورزشگاه بی‌نظمی بیشتر به چشم می‌آید ولی نظم هم وجود دارد، هرچند کمتر دیده می‌شود. در واقع ما بی‌نظمی را بیشتر می‌بینیم و نظم را مشاهده نمی‌کنیم، زیرا به نظم عادت کرده‌ایم.</p>

۱ به دلیل محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی

۲ برای شناختن نظم (ص ۲۰)

۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۲۹)

۴ موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی (ص ۲۷)

۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۲۹)

۶ نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم. (ص ۲۱)

۷ با هنر آشنایی‌زدایی (ص ۲۱)

۸ الف) روش جامعه‌شناسی تبیینی (ب) هدف جامعه‌شناسی تبیینی (ص ۲۷)

۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۲۱)

۱۰ الف) روش جامعه‌شناسی تبیینی (ص ۲۷) (ب) هدف جامعه‌شناسی تبیینی (ص ۲۷)

۱۱ تفاوت کمی (ص ۳۰)

۱۲ جامعه‌شناسان برای شناخت نظم از امور آشنا و مانوس آشنایی‌زدایی می‌کنند. (ص ۲۰)

۱۳ تفاوت کمی (ص ۳۰)

۱۴ الف) روش جامعه‌شناسی تبیینی (ص ۲۷) (ب) هدف جامعه‌شناسی تبیینی (ص ۲۷)

۱۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۱۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۱۷ براساس مناسبات بیرونی توضیح می‌دهد و این روابط و مناسبات را مبتنی بر قرارداد، نفع، ترس و اجبار می‌داند. افراد جامعه براساس نوعی قرارداد، قواعد و مقرراتی را که نفع آن‌ها را تأمین می‌کند و از آن‌ها در برابر آسیب‌ها محافظت می‌نماید، می‌پذیرند.

۱۸ بنیادی

۱۹ بی‌شک انسان نیز مانند موجودات طبیعی، ویژگی‌های مادی و حسی دارد. به همین دلیل در برخی موارد بر زندگی انسان و موجودات طبیعی، قوانین مشترکی حاکم است. ما با شناسایی این قوانین، قدرت دست‌کاری در آن‌ها برای بهبود بخشیدن به آن‌ها را به دست می‌آوریم.

این جامعه‌شناسان جامعه را صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده می‌دانند و تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کمی می‌دانند. از نظر آن‌ها برخی جوامع از برخی دیگر پیچیده‌ترند، در رفع نیازهای خود تواناترند و به همین دلیل پیشرفته‌ترند.

آن‌ها گمان می‌کنند که همه جوامع، مسیر یکسانی به سوی پیشرفت طی می‌کنند و از جوامع ساده به جوامع پیچیده تبدیل می‌شوند. در حالی که واقعیت این است که انسان‌ها می‌توانند جوامع و تاریخ‌های گوناگونی را پدید آورند.

مغلوب جامعه

انسان در دیدگاه پوزیتیویستی، صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات طبیعی دانسته می‌شود. در حالی که انسان‌ها با موجودات طبیعی، تفاوت بنیادی دارند.

اگر جامعه را واقعیتی بیرونی تصور کنیم و آن را همچون طبیعت بدانیم، در آن صورت ما فقط می‌توانیم از دانش‌های ابزاری خود استفاده کنیم و جامعه و پدیده‌های اجتماعی را بشناسیم، اما قادر نخواهیم بود تغییری بنیادین در جامعه به وجود آوریم.

انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل می‌دهد، در حالی که جامعه برخلاف طبیعت، محصول و مخلوق کنش انسان‌هاست و بود و نبود آن وابسته به انسان است.

پس از جنگ جهانی دوم، رونق اقتصادی و نظم اجتماعی آمریکا که از پیامدهای ویرانگر جنگ در امان مانده بود، سبب شد تا بار دیگر تصور عمل کردن جامعه همانند یک ماشین پیشرفته مورد توجه عده‌ای از جامعه‌شناسان آمریکایی قرار گیرد.

براساس قوانین طبیعی عمل می‌کنند. طبیعت بیرون و مستقل از ماست. تلاش برای شناخت قوانین طبیعت به هیچ وجه این قوانین را تغییر نمی‌دهد. ما فقط می‌توانیم این قوانین را بشناسیم و با استفاده از علوم طبیعی، در پدیده‌هایی مانند ماشین و بدن، تغییراتی ایجاد نماییم و آن پدیده‌ها را کنترل کنیم.

آن‌ها معتقد بودند، همان‌طور که فرمول‌های فیزیک می‌توانند نظم میان اجزای یک خودرو را نشان دهند، جامعه‌شناسی نیز باید بتواند به فرمول‌هایی برای توضیح نظم اجتماعی دست پیدا کند و همان‌گونه که علوم طبیعی شناخت و کنترل طبیعت را برای ما ممکن ساخته است، جامعه‌شناسی نیز باید شناخت و کنترل جامعه و برقراری نظم اجتماعی را ممکن سازد.

بی‌نظمی اجتماعی جوامع اروپایی در قرن ۱۸ میلادی، باعث شد تا این جوامع به دنبال راه چاره‌ای برای بازگرداندن نظم به جامعه باشند. موفقیت علوم طبیعی در شناخت و کنترل طبیعت، در این بی‌نظمی اجتماعی قابل توجه بود. از این رو عده‌ای از جامعه‌شناسان اروپایی نظریاتی مطرح کردند و در آن نظریات بر یکسانی نظم اجتماعی و نظم طبیعی تأکید نمودند و نتیجه گرفتند جامعه را می‌توان با همان روش‌های علوم طبیعی شناخت و کنترل کرد.

لمبروزو.

پوزیتیویستی

گاهی تغییر در یک پدیده اجتماعی با تغییر در پدیده دیگر همراه است. این دو پدیده را هم‌تغییر می‌گویند. یعنی می‌توان تغییرات یکی از آن‌ها را به کمک تغییرات دیگری توضیح داد. برخی از این هم‌تغییری‌ها قابل مشاهده‌اند و می‌توان آن‌ها را با روش کمی و آماری مطالعه کرد.

به علت موفقیت دانشمندان علوم طبیعی در استفاده از دانش‌های تجربی، عده‌ای از جامعه‌شناسان علاقه‌مند شدند تا شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی همچون ماشین و بدن انسان را برجسته کنند و نظم جامعه را همانند نظم میان اعضای بدن یا ماشین بدانند.

نظام اجتماعی همانند یک موجود زنده تلاش می‌کند با تغییر خود و محیط، نیازهای خود را تأمین کند و خود را در بلندمدت حفظ نماید.

امروزه اکثر کشورهای صنعتی به خاکستری شدن جمعیت دچارند. جمعیت بالای ۶۵ سال روبه افزایش است و این کشورها را با چالش‌هایی روبه‌رو خواهد ساخت.

برداشت روزافزون از منابع تجدیدناپذیر - رشد جمعیت

پویا

منظور از پویا بودن نظام اجتماعی این است که بخش‌های مختلف آن بر یک‌دیگر اثر می‌گذارند و از یک‌دیگر اثر می‌پذیرند. نظام اجتماعی هم می‌تواند در خود تغییراتی به وجود آورد و هم می‌تواند در محیط خود تغییراتی ایجاد کند.

در گروه‌های رسمی مانند سازمان‌ها بهتر می‌توان دید. در هر سازمانی حقوق و تکالیف مربوط به هر نقش و چگونگی روابط میان اعضا مشخص است.

سنگ بنای نیروی دریایی تیم آتش است. تیم آتش متشکل از سه تفنگدار و یک فرمانده تیم است. نقش مربوط به هریک از این پایگاه‌ها، میزان اقتدار فرمانده، ارتباط این سه نفر با یک‌دیگر و با فرمانده مشخص گردیده است. تیم‌های آتش در جوخه‌ها متشکل می‌شوند. جوخه‌ها دسته‌ها، دسته‌ها گردان‌ها، گردان‌ها هنگ‌ها، هنگ‌ها لشکرها و لشکرها نیروی دریایی را می‌سازند.

ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی، ساختار اجتماعی نامیده می‌شود. ساختار اجتماعی چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف است.

ساختار اجتماعی

نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم. نظم یعنی قرار گرفتن هر پدیده در جای خود. جای پدیده‌ها را همین قواعد تعیین می‌کنند. نظم اجتماعی پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌نماید، باعث می‌شود که شما بدانید می‌توانید چه توقعات و انتظاراتی از دیگران داشته باشید.

به گفته گیدنز، گردشگران غربی وقتی برای نخستین بار از یک کشور مسلمان دیدن می‌کنند از صدای اذان که روزی پنج مرتبه از مناره‌ها به گوش می‌رسد، شگفت‌زده می‌شوند. این صدای زیبا و گیرا برای اکثر غربی‌ها نامأنوس اما برای ساکنان محلی جزئی از زندگی روزمره است.

نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم، برقرار می‌شود، اما گاهی دیگران مطابق انتظار رفتار نمی‌کنند و حوادثی خلاف قواعد رخ می‌دهند.

آشنایی‌زدایی.

در زندگی روزمره، دانش‌آموزی که دیر به مدرسه می‌آید، یا راننده‌ای که سبقت غیرمجاز می‌گیرد، پزشکی که بیماران خود را در مطب منتظر می‌گذارد، بیشتر به چشم می‌آیند در حالی که نظم‌ها از نظرها پنهان هستند و کمتر به چشم می‌آیند.

ما نمی‌توانیم نظم را مشاهده کنیم به دلیل آنکه به نظم عادت کرده‌ایم. جامعه‌شناسان برای شناختن نظم، از امور آشنا مأوس، آشنایی‌زدایی می‌کنند. یعنی از دید یک فرد غریبه به موضوعات آشنا و روزمره اطراف خود نگاه می‌کنند و در کنار بی‌نظمی، نظم را می‌شناسند.

با آنکه در ورزشگاه بی‌نظمی بیشتر به چشم می‌آید ولی نظم هم وجود دارد، هرچند کمتر دیده می‌شود. در واقع ما بی‌نظمی را بیشتر می‌بینیم و نظم را مشاهده نمی‌کنیم، زیرا به نظم عادت کرده‌ایم.

۳	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴

